

Arvoisat Kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenet,

Porvoon kaupungin ruotsinkielinen kielikylpyvarhaiskasvatus ja -esiopetus on ehdotettu siirrettäväksi päiväkotihelmestä Eestinmäen päiväkotiin (Kasvun ja oppimisen lautakunta 22.01.2026 / § 10). Esityksen mukaan viisivuotiaiden kielikylpyvarhaiskasvatus siirretään 1.8.2026 Eestinmäen päiväkotiin ja kielikylvyn esiopetus 1.8.2027 alkaen samaan päiväkotiin.

Porvoon kielikylpy ry esittää huolensa esitetyn siirron vaikutuksista. Esityksessä on lukuisia ongelmia, joiden vuoksi Porvoon kielikylpy ry toivookin, että Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää esityksen tässä muodossaan.

Pedagogiset perusteet puuttuvat

Porvoon kaupungin kielikylpysuunnitelmassa todetaan, että "Kielikylpyvarhaiskasvatusta ja -esiopetusta järjestetään äidinkielenään suomea puhuville lapsille päiväkotihelmessä". Kielikylvyn esiopetuksen osalta päiväkotihelmi mainitaan myös Porvoon kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmassa. Lisäksi Porvoon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa todetaan, että "viisivuotiaiden ryhmä toimii tiiviisti yhteistyössä esiopetusryhmän kanssa". Esitys on siis vastoin kaikkia näitä ohjaavia asiakirjoja, ja lisäksi esityksestä puuttuvat kokonaan pedagogiset perusteet toiminnan siirtämiselle.

Kielikylpyryhmien erottaminen lukuvuodeksi toisistaan haitallista

Porvoossa annetaan varhaista täydellistä kielikylpyopetusta. Päiväkodin kielikylpyryhmien aikuiset käyttävät siis ainoastaan ruotsin kieltä. Mikäli ryhmät erotetaan toisistaan, pystytäänkö luvattua täydellistä kielikylpyopetusta tarjoamaan? Riittävätkö kielikylvyn henkilöstöresurssit myös aikaisiin aamuihin ja myöhäisimpiin iltapäivätunteihin? Kahden ryhmän henkilöstöllä on pystytty turvaamaan kielikylpykielen toteutuminen päiväkodin laajojen aukioloaikojen puitteissa. Lisäksi nyt kun ryhmät ovat toimineet yhdessä, ovat opettajat välillä hypänneet myös ryhmästä toiseen sairastumistilanteissa. Ryhmien erottaminen toisistaan lisäänee siis sekä henkilöstökuluja että sijaistarvetta.

Kielikylpyryhmät tukevat toisiaan arjessa tekemällä hyvin tiivistä yhteistyötä, jolloin vertaisoppimisen merkitys on myös suuri: eskarit auttavat viskareita ja kielitaito kehittyy monipuolisessa ryhmien yhteisessä toiminnassa. Arjessa käytetään myös paljon havainnollistavaa materiaalia, joka on molemmille ryhmille yhteistä. Mikäli ryhmät erotetaan toisistaan, miten mahdollistetaan vertaisoppiminen ja yhteisten materiaalien riittävyys?

Koulun ja esiopetuksen yhteistyö vaarassa heiketä

Kielikylvyn esiopetus ja Albert Edelfeltin koulun kielikylpyluokat ovat tehneet tiivistä ja säännöllistä yhteistyötä jo vuosien ajan. Kuten Porvoon esiopetussuunnitelmassa todetaan: "Yhteistyömuotoina ovat mm. osallistuminen eri juhliin, koulukummitoiminta, säännölliset vierailut ja vanhempainillat." Esiopetusryhmä vierailee koulussa ja koulun kummiluokka vastaavasti päiväkodissa, ja näitä tapaamisia on suunnilleen kerran kuukaudessa. Kuten annetussa esityksessäkin todetaan, "välimatka Eestinmäen päiväkodin ja Albert Edelfeltin koulun välillä ei ole mahdollista toteuttaa kävellen, vaan yhteistyötapaamiset edellyttävät joko joukkoliikenteen käyttöä tai tilauskuljetuksen järjestämistä."

Koulun ja varhaiskasvatuksen yhteistyötapaamiset on pystytty nykyisin toteuttamaan kävellen, mikä on muun muassa kaupungin ilmastotavoitteiden ja strategian mukaista. Jatkossa nämä tapaamiset edellyttäisivät joukkoliikenteen käyttöä tai jopa tilauskuljetusten järjestämistä, mikä vaikeuttaisi yhteistyötä huomattavasti ja lisäisi toiminnan kustannuksia. Vaarana on myös se, että nykyisellään toimiva yhteistyö vähenee, jolloin myös koko kielikylpytoiminnan laatu heikkenee.

Kielikylpytoiminnan jatkumo päiväkotia Helmentä Albert Edelfeltin yhtenäiskouluun on koettu Porvoon kielikylpy ry:n näkökulmasta erittäin onnistuneena oppilaiden oppimista ja kouluviihtyvyyttä edistävänä ratkaisuna. Onko järkevää rikkoa sitä, mikä jo toimii?

Liian tiukka aikataulu

Esityksen mukaan kielikylpyvarhaiskasvatus siirrettäisiin Eestinmäen päiväkotiin jo 1.8.2026. Huomionarvoista on se, että hakuaika ensi vuoden kielikylpyvarhaiskasvatukseen on jo avoinna. Osa perheistä on siis saattanut hakea tai vähintäänkin valmistautunut hakemaan paikkaa olettaen, että toiminta jatkuu nykyiseen tapaan päiväkotia Helmessä. On myös mahdollista, että päiväkotia Helmessä on jo nyt asiakasperheitä, jotka ovat hakeutuneet varhaiskasvatukseen Helmeen varta vasten kielikylpypaikan toivossa.

Huomionarvoista on, että sekä kielikylvyn henkilökuntaa että vanhempia on informoitu vain noin viikkoa ennen lautakunnan kokousta. Näin tiukka aikataulu ei noudata hyvän hallinnon eikä hyvän työnantajapolitiikan periaatteita. Tällaiset muutokset tulisi valmistella huolella ennakoon ja myös yhteistyössä henkilökunnan kanssa. Olisi hyvä järjestää myös yhteinen keskustelutilaisuus, jotta erilaiset näkökulmat tulisivat kuulluksi ennen päätöksentekoa.

Huoltajien sitoutuneisuuden väärinkäyttöä?

Yhdistyksessämme on monta vanhempaa, jotka ovat kiinnostuneita lastensa oppimisesta ja kehityksestä ja he haluavat tarjota lapsilleen parasta mahdollista. Siksi he ovat myös hakeutuneet kielikylvyn asiakkaisiksi. Porvoon varhaiskasvatussuunnitelmassa sekä esiopetussuunnitelmassa todetaan, että kielikylpytoiminnassa kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö korostuu ja että huoltajien sitoutumisella on suuri merkitys. Esitys herättää huolen, että huoltajien sitoutumista käytetään väärin ajatuksella "kyllähän ne kielikylpyvanhemmat kускаavat lapsensa minne tahansa, koska ovat kielikylpyyn hakeutuneet". Onko todella niin, että erityisesti kielikylpylapsia kuljetetaan päiväkotiin

autolla? Mikäli asiasta on kaupungilla jotain dataa olemassa, niin mielellämme tutustuisimme siihen myös yhdistyksenä.

Yhdistyksemme näkemyksen mukaan kielikylpyyn hakeudutaan paljon myös lähialueilta. Tiedossamme on myös, että osa kielikylpyperheistä on muuttanut Helmen ja Albert Edelfeltin koulun läheisyyteen, jotta kulkeminen ja kuljettaminen olisi sujuvampaa.

Mikäli kielikylpyryhmät muuttavat Eestinmäkeen, niin jäsenistöämme huolettaa myös, löytyykö kaikille nykyisille kielikylpylasten pikkusisaruksellekin paikat Eestinmäen päiväkodista. Perheiden arki todennäköisesti hankaloituu, mikäli saman perheen sisaruksia täytyy kuljettaa moneen eri päiväkotiin.

Perustelut lapsimääristä spekulatiivisia

Esityksen perusteluina esitetään, että "lähivuosina palveluntarve kasvaa erityisesti kaupungin länsiosissa, muun muassa Näsiin Opistokujalle rakentuvien perheasuntovaltaisten kerrostalojen sekä Puistokadun alueen kehittymisen myötä."

Esityksen perusteet lapsimääristä ovat siis hyvin spekulatiivisia. Toistaiseksi asunnoissa ei asu vielä ketään, Puistokadun alueen talot eivät vielä ole edes rakenteilla, joten mahdollinen lapsimäärän kasvu tapahtuu vasta tulevaisuudessa eikä ole kummallakaan mainitulla alueella vielä ajankohtainen. Mainittuihin uusiin asuntoihin muuttavien lasten määrää on vaikea arvioida myös yleisen syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienenemisen myötä.

Todellisuudessa on siis hankala arvioida, kuinka paljon alueelle on muuttamassa lapsiperheitä ja miten suuri osa lapsista on varhaiskasvatusikäisiä. Vastaavasti on vaikea ennustaa sitäkin, kuinka moni näistä alueelle muuttavista lapsista olisikin hakeutumassa kielikylpyyn. Tai ehkäpä perheet muuttavat alueelle juuri kielikylpypäiväkodin takia?

Toisaalta on myös pohdittava, onko nämä mahdolliset uudet lapset sijoitettava juuri päiväkoti Helmeen. Porvoon Puistokadun sijainti on yhtä lailla lähellä Hornhattulan kuin Helmen päiväkotia. Uudelle asukkaalle on aivan yhtä helppo tai vaikea opetella kulkureitti Helmeen kuin mihin tahansa muuhun päiväkotiin.

Kielikylpyhenkilöstön hyvinvointi vaarassa

Kielikylpytoimintaa on järjestetty Porvoossa jo yli 30 vuotta, mikä on maanlaajuisestikin uraauurtavaa ja merkittävää. Vuosien varrella kielikylpykasvatusta on toteutettu mm. Kevätkummun päiväkodissa, Kevätkuulen päiväkodissa ja Näsin päiväkodissa. Ennen siirtymistä uuteen päiväkoti Helmeen järjestettiin toimintaa parakeissa Kokonhallin ja Pääskypellon välisellä alueella. Osa kielikylvyn henkilökunnasta on muuttanut kielikylvyn kanssa jo 7 kertaa työuransa aikana. Kielikylpyvarhaiskasvatuksesta ja -esiopetuksesta vaikuttaakin tulleen kaupungin tilaratkaisujen heittopussi. Monen muuton yhteydessä kaupungin puolelta on luvattu, että tämä kielikylvyn muutto on viimeinen. Näin oli myös silloin, kun kielikylpy muutti Helmeen. Eikö nyt olisi jo korkea aika pitäytyä päätöksessä, että Helmi on Porvoon kielikylpypäiväkoti?

Kielikylpytoiminnassa henkilöstön pysyvyys on ollut esimerkillisen hyvää, mikä ei näinä aikoina ole itsestäänselvyys. Sitoutuneelle henkilökunnalle kaupunki tarjoaa määrän rätin vasten kasvoja toteamalla, että "henkilökunnalla on mahdollisuus ilmaista kiinnostuksensa jatkamaan työskentelyä kielikylpyryhmässä Eestinmäen päiväkodissa." Tilamuutoksia voi siis joko kannattaa tai vaihtaa pois kielikylpytoiminnasta. Uhkakuvana on sekin, että pätevät kielikylvyn opettajat etsivät töitä toisista kaupungeista tai kunnista.

Yhtäkkiset ja ennakoimattomat muutokset saattavat herkästi heikentää toiminnan laatua pitkäksi aikaa. Epävarmuus tutkitusti kuormittaa henkilöstöä ja toimintakulttuurin kehittäminen uudessa paikassa ottaa aina oman aikansa.

Porvoon kaupungin tulisikin pystyä työnantajana parempaan. Nyt kaupunki vaikuttaa työnantajana arvaamattomalta, kun muutosesityksistä viestitään henkilöstölle viime tipassa ennen päätöksentekoa. Näkemys, että "varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lähijohtajia ja henkilökuntaa on kuultu valmistelun yhteydessä", asettuu erikoiseen valoon kun "kuuleminen" on käytännössä ollut ilmoitusluontoinen asia viikkoa ennen päätöskäsittelyä. Entä miten nämä henkilöstön kuulemiset on huomioitu tässä esityksessä?

Kielikylpytoiminta ansaitsee pysyvyyttä

Parhaana vaihtoehtona Porvoon Kielikylpy ry näkee, että kielikylpytoiminta jatkuu ennallaan Helmessä. Muuttoajatukset unohdetaan ja päiväkotit Helmeä kehitetään edelleen kielikylpypäiväkotina. Kielikylpy nähdään Porvoon kaupungin vetovoimatekijänä ja sille annetaan rauha kukoistaa. Kielikylvyssä tärkeä osa opetusta jo varhaiskasvatuksesta lähtien on suomenruotsalaiseen kulttuuriin tutustuminen ja sen kokeminen, esimerkiksi vierailujen ja kulttuuritapahtumien avulla. Päiväkotit Helmen sijainti mahdollistaa yhteistyön kielikylpykoulun kanssa sekä matalan kynnyksen osallistumisen eri tapahtumiin ja vierailuihin.

Mikäli kielikylvyn on kuitenkin muutettava, on muutos valmisteltava huolella ja yhdessä henkilöstön kanssa. Näkemyksemme mukaan kielikylvyn varhaiskasvatus ja esiopetus tulisi nähdä kokonaisuutena, yhtenä yksikkönä eli toivoisimme, ettei ryhmiä eroteta toisistaan edes lukuvuodeksi. Lisäksi muutoksen valmistelu vaatii lisäselvityksiä ja enemmän aikaa. On myös huomioitava, että tällä muutoksella on kustannusvaikutuksia kaupungin talouteen ja negatiivinen vaikutus kielikylpyhenkilöstön hyvinvointiin. Lisäksi muutoksella voi olla kielteinen vaikutus myös kielikylpyyn hakeutuvien lasten määrään. Mikäli lautakunta siis päätyy tähän vaihtoehtoon, olisi asiasta järjestettävä vähintäänkin yhteinen keskustelutilaisuus kielikylvyn vanhemmille, henkilökunnalle, päättäjille ja kaikille osallisille ennen lopullisten päätösten tekoa.

Esityksen mukainen muutos on yhdistyksemme mielestä huonoin vaihtoehto niin pedagogiselta kuin taloudelliseltakin kannalta. Käsityksemme mukaan tämä vaihtoehto, jossa muutos tapahtuisi vaiheittain, lisäisi eniten kielikylpytoiminnan kustannuksia sekä heikentäisi merkittävästi työntekijöiden hyvinvointia ja kielikylpytoiminnan laatua.